

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

Pacsa Város Önkormányzata pénzügyi gazdálkodási
helyzetének, szabályosságának ellenőrzéséről

13027

2013. április

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0030-257-014/2013.

Témaszám: 1069

Vizsgálat-azonosító szám: V059210

Az ellenőrzést felügyelte:

Renkó Zsuzsanna

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette:

Dér Livia

ellenőrzésvezető

Az ellenőrzést végezték:

Pálfiné Pusztai Magdolna

számvevő tanácsos

Iszák Dóczé Katalin

számvevő tanácsos

Csényi István

számvevő tanácsos

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	6
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	12
1. Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai, a feladatellátás szervezeti keretei	12
2. A pénzügyi egyensúly fenntartását veszélyeztető pénzügyi kockázatok és az ezek csökkentése érdekében tett intézkedések	13
3. A pénzügyi gazdálkodási folyamatok szabályosságát, megfelelőségét biztosító belső kontrollok	18
4. Az ÁSZ korábbi ellenőrzése során a pénzügyi, gazdálkodási helyzet javítására tett javaslatainak megvalósítása	19

MELLÉKLETEK

1. számú A költségvetési hiány/többlet a 2009–2011. évek közötti időszakban az Önkormányzat zárszámadási rendeletei és a 2012. év I. féléves beszámolója alapján
2. számú Az Önkormányzat bevételei és kiadásai, valamint adósságszolgálat a 2009–2011. években (a CLF módszer szerint)
2. számú Az Önkormányzat által 2009–2012. év I. félév között megvalósított (műszakilag befejezett) fejlesztések forrásösszetétele
4. számú Az önkormányzati feladatok ellátásában résztvevő gazdasági társaságok egyes kiemelt adatai

FÜGGELÉKEK

1. számú Rövidítések jegyzéke
2. számú Értelmező szótár
3. számú Az Önkormányzat által ellátott feladatok a 2012. év I. félév végén

JELENTÉS

Pacsa Város Önkormányzata pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az államháztartás helyi szintjén, az önkormányzati alrendszerben az utóbbi években megjelenő gazdálkodási nehézségek, a pénzforgalmi hiány növekedése, az eladósodás az ÁSZ figyelmét a helyi önkormányzatok pénzügyi helyzetére irányította. Az ÁSZ a 2012. évi ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően **az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzésével** az önkormányzatok 2011. évben megkezdett helyzetelemzését folytatta. Az ellenőrzés keretében értékeltük az önkormányzatok adósságkezelési és likviditási helyzetét, bemutatjuk a pénzügyi egyensúly alakulására hatással lévő folyamatokat. Feltárjuk az ezekre ható kockázatokat, a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntésmegalapozó, döntés-előkészítő eljárások szabályosságát, és minősítjük az ezekkel összefüggő belső kontrollok kialakítását, működését. Az ellenőrzés kiterjed az ellenőrzött időszakban végrehajtott ÁSZ ellenőrzés utóellenőrzésére is.

Az ellenőrzés eredményének várható hatásaként megállapításaival segítséget nyújthat a pénzügyi helyzet értékeléséhez, a pénzügyi egyensúly helyreállítása érdekében szükségessé váló önkormányzati intézkedések megtételéhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy:

- az ellenőrzött időszakban a kötelező és az önként vállalt feladatok ellátását biztosító szervezeti formák változása milyen hatást gyakorolt az Önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulására;
- az Önkormányzat pénzügyi – ezen belül működési és felhalmozási – egyensúlya milyen irányban változott, a változást milyen okok idézték elő, továbbá milyen intézkedéseket tettek a pénzügyi egyensúly biztosítása, illetve javítása érdekében, az intézkedések hatására javult-e az Önkormányzat pénzügyi helyzete;
- a költségvetési kiadások finanszírozása érdekében vállalt, pénzintézetekkel szembeni kötelezettségek hogyan alakultak, a kötelezettségek fennállása miként befolyásolja az Önkormányzat jövőbeli pénzügyi egyensúlyi helyzetét;

- az Önkormányzat beazonosította, felmérte, értékelte-e a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló pénzügyi kockázatokat, a finanszírozási célú pénzügyi műveletekkel kapcsolatban írtak-e elő kockázatértékelési kötelezettséget;
- az Önkormányzat által kialakított belső kontrollok biztosítják-e a pénzügyi gazdálkodás folyamatainak szabályosságát és eredményességét;
- hasznosultak-e az ÁSZ korábbi ellenőrzése során a pénzügyi, gazdálkodási helyzet javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok.

Az ellenőrzés a 2009. január 1-jétől 2012. június 30-áig terjedő időszakot ölelte fel. A pénzügyintézetekkel szembeni kötelezettségek állományának vizsgálatakor a 2011. december 31-én fennálló kötelezettségek keletkezésének kezdő időpontját vettük figyelembe.

Az ellenőrzés szakmai módszertana az ÁSZ Ellenőrzési Kézikönyvében foglalt szakmai szabályokon alapult, amely a Legfelsőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) által kiadott nemzetközi standardok (ISSAI) figyelembevételével készült.

Az ellenőrzés során használt rövidítéseket az 1. számú, az egyes fogalmak magyarázatát a 2. számú függelék tartalmazza.

A vizsgálat jogszabályi alapját az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdésének, 5. § (2)-(6) bekezdéseinek, valamint az Áht.₂ 61. § (2) bekezdésének előírásai képezik.

A helyszíni ellenőrzést követően az Országgyűlés a helyi önkormányzatok adósságállományának részleges konszolidációjáról döntött. Az 5000 fő lakosságszámot meg nem haladó települési önkormányzatok számára nyújtott törlesztési célú támogatással¹ lehetővé tették a 2012. december 12-én fennálló tartozásállományuk és annak 2012. december 28-án fennálló járulékai teljes megfizetését. Az 5000 fő lakosságszám feletti települések esetében a 2013. évben az állam differenciált – a bevételi képességet figyelembe vevő, 40-70%-ig terjedő – mértékben vállalja át² az önkormányzat 2012. december 31-i, az átvállalás időpontjában fennálló adósságállományát és annak járulékait. Az adósságkonszolidációs intézkedéssel egyidejűleg a Kormány elrendelte³ az önkormányzatok adósságállománya újratermelődésének megakadályozása céljából a hitelrendelvényezési és a likvid hitelekre vonatkozó szabályozás szigorítását.

Pacsa város állandó lakosainak száma 2012. január 1-jén 1780 fő volt, amely 60 fővel kevesebb a 2009. január 1-jei (1840 fő) lakosságszámhoz képest. Az Önkormányzat a 2011. évben 591,7 millió Ft költségvetési bevételt ért el, és 564,2 millió Ft költségvetési kiadást teljesített a zárszámadási rendelete szerint.

¹ Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény módosításáról szóló 2012. évi CLXXXVII. törvény alapján

² Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény alapján

³ 1540/2012. (XII. 4.) Korm. határozat a helyi önkormányzatok adósságállományának részleges konszolidációjáról

Az ellenőrzött időszakban pénzügyekkel szemben kötelezettsége nem állt fenn. A 2011. december 31-ei könyvviteli mérlege szerint az eszközök értéke 1269,4 millió Ft, ami 20,4 millió Ft-tal (1,6%-kal) nőtt a 2009. év végi (1249,0 millió Ft) állományhoz viszonyítva. Az eszközérték emelkedésében – a 2009–2011. években végrehajtott fejlesztések eredményeként – a tárgyi eszközök állománynövekedése volt a meghatározó. A 2009. év és a 2012. év I. félév közötti jelentősebb fejlesztés útfelújítás, valamint az Általános Iskola és Óvoda intézmény korszerűsítése és felújítása voltak. A források között a saját tőke állományának 50,9 millió Ft-os növekedése adta az állományváltozás döntő hányadát. Az Önkormányzat a 2012. évi költségvetési rendeletében a költségvetés bevételi és kiadási főösszegét 627,3 millió Ft-ban állapította meg.

Az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése szerint a jelentéstervezetet megküldtük a polgármester részére, aki az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési joggal nem élt, a jelentéstervezetre észrevételt nem tett.

I. ÖSSZEGŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

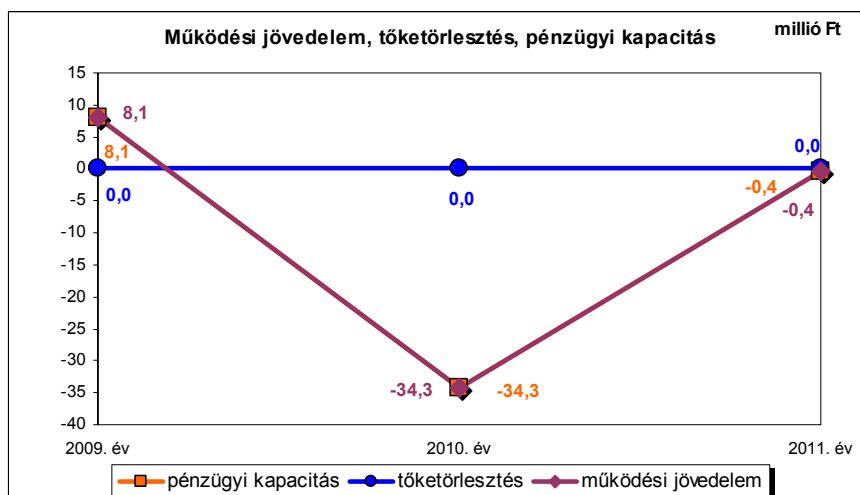
Pacska Város Önkormányzatának **pénzügyi egyensúlyi helyzete középtávon nem biztosított**. A 2010. évtől az alacsony működési jövedelemtermelő képessége kockázatot jelent a működés finanszírozása és a szállítói kötelezettségek teljesítése szempontjából. Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban pénzügyi kötelezettségállománnyal nem rendelkezett.

Az Önkormányzat számára az önként vállalt feladatok ellátása nem jelentett kockázatot. Az e feladatokra fordított kiadások összege és összes működési kiadáson belüli aránya évről évre csökkent, az ellátott feladatok köre – a kollégiumi ellátás megszüntetésével – szűkült. Az önként vállalt feladatok kiadása 2009-ben 35,3 millió Ft (7,0%), 2011-ben 27,5 millió Ft (6,3%) volt. Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzatnál feladatátvétel, -átadás nem történt, a feladatokat ellátó költségvetési szervek száma változatlan volt, a **feladatellátás szervezeti formája jelentősen nem változott, a pénzügyi egyensúlyi helyzetre nem gyakorolt meghatározó hatást**.

Az Önkormányzat 2009–2011 között összesen 1588,0 millió Ft **költségvetési bevételt** ért el, és 1595,9 millió Ft **költségvetési kiadást** teljesített. Az ebből ellátott feladatok alapvetően a közoktatáshoz, a szociális és gyermekjóléti ellátáshoz, a közművelődési és az igazgatási feladatokhoz kapcsolódtak.

A működési jövedelem 2009-ben pozitív, a 2010–2011. években negatív volt, a felhalmozási költségvetés egyenlege a 2009–2010. években forráshiányt, 2011-ben többletet mutatott. Együttes egyenlegük összesen 7,9 millió Ft forráshiányt jelentett, amely a teljesített költségvetési kiadások 0,5%-a.

Az Önkormányzat **pénzügyi kapacitásának** 2009–2011 közötti alakulását – tőketörlesztési kötelezettség hiányában – kizárólag a működési jövedelem változása határozta meg, amelyet a következő ábra mutat be:

A 2010. évi működési forráshiányt a költségvetési támogatás és az államháztartáson belülről kapott támogatások – 2009. évihez viszonyított – csökkenése okozta. A pénzügyi egyensúlyi helyzetet 2011-ben kedvezően befolyásolta az 5,4 millió Ft összegben kapott ÖNHIKI támogatás, mely nélkül a működési jövedelem 5,8 millió Ft hiányt mutatott volna. A működési költségvetés hiánya 2010–2011 között csökkent, **a működési jövedelemtermelő** képesség miatti **kockázat mérséklődött**.

Az Önkormányzatnál **nem állt fenn bevételi kitettség miatti kockázat**, mivel az adóbevételek nagyszámú adóalanytól származtak és van lehetőség további adónemek bevezetésére és az adómérték növelésére.

A felhalmozási költségvetés hiányát 2009-ben (-2,7 millió Ft) a működési jövedelem, 2010-ben (-1,3 millió Ft) a költségvetési tartalék fedezte. A felújított közoktatási intézmény **jövőbeni üzemeltetése kockázatot jelenthet** a gyermeklétszám csökkenése esetén. Ezen kockázatot mérsékelheti – a korszerűsítés eredményeként – a fenntartási költségek csökkenése és a bérbeadásból származó bevétel növelési lehetőség.

Az ellenőrzött időszakban tett **bevételt növelő** és **kiadási megtakarítást** eredményező **intézkedések** hatására – az Önkormányzat adatszolgáltatása szerint – összesen 34,7 millió Ft-tal javult a pénzügyi egyensúlyi helyzet. A 2009–2011 közötti intézkedések hatására összesen 16 fő létszámcsökkentés valósult meg.

Az Önkormányzatnak pénzügyi kötelezettsége szemben nem állt fenn kötelezettsége az ellenőrzött időszakban.

A szállítói állomány a 2011. év végi 6,3 millió Ft-ról a 2012. év I. félév végére 8,4 millió Ft-ra nőtt. A lejárt szállítói tartozás 2011. évi 5,6 millió Ft-os és 2012. év I. félév végi 5,4 millió Ft-os összege meghaladta a dologi kiadások egy havi átlagának a felét. A 2012. év I. félév végén, a 60 napon túli tartozás 0,3 millió Ft volt. Az Önkormányzatnál nem vizsgálták a szállítói kötelezettségek állományának változását, azok okait és hatását a pénzügyi egyensúlyi helyzetre. A 2011. év és a 2012. év I. féléve közötti időszakban a szállítói állomány emelkedése **szállítói kitettséget és nemfizetési kockázatot jelentett**.

Az Önkormányzat 2011. évi könyvviteli mérlege az Áhsz.-ben foglaltak ellenére nem tartalmazta a közoktatási intézmény 5,6 millió Ft összegű lejárt szállítói tartozásait, megsértve ezzel a Számv. tv.-ben előírt teljesség és valóság számvetési alapelveket is.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzatnál nem mérték fel **az elhasználandó eszközök felújításának és pótlásának forrásigényét**, nem értékelték az eszközök **használhatósági fokának** alakulását. A használhatósági fok a 2009. évről a 2011. évre 77,3%-ról 73,0%-ra csökkent.

Az Önkormányzatnál a kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2011. években az Áht.₁, a 2012. év I. félévében az Áht.₂ előírásainak. Az ellenőrzött időszakban fennállt, pénzügyi egyen-

súly fenntartására kiható kockázatok – a működési jövedelemtermelő képesség alacsony szintje miatti kockázat, egy fejlesztés jövőbeni üzemeltetési kockázata, és a szállítói állomány emelkedése miatti nemfizetési kockázat – beazonosítása, felmérése, értékelése, ezáltal kezelése a 2009. évben az Ámr.₁, a 2010–2011. években az Ámr.₂ és a 2012. év I. félévében a Bkr. előírásai ellenére elmaradt.

Az Önkormányzatnál a **belső kontrolltevékenységek kialakítása** és működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2011. években az Áht.₁, a 2012. év I. félévében az Áht.₂ előírásainak. A pénzügyi-gazdálkodási folyamatok szabályosságát biztosító **belső kontrollok gazdálkodási folyamatokba történő beépítése** – a 2009. évben az Ámr.₁, a 2010–2011. években az Ámr.₂ és a 2012. év I. félévében a Bkr. előírásai ellenére – **részben volt megfelelő**. Nem szabályozták a feladatellátási szerződések minimum tartalmi követelményeinek meghatározásával, és a feladatellátási döntések pénzügyi egyensúlyi helyzetre gyakorolt hatásának értékelésével összefüggő kontrolltevékenységeket. A döntés-előkészítés szakaszában nem írták elő a jövőbeni pénzügyi kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos döntések kockázatainak a feltárását és a futamidő egyes éveit terhelő kötelezettségek költségvetési egyensúlyra gyakorolt hatásának a vizsgálatát. Az Önkormányzatnál a **belső ellenőrzés kialakítása**, működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2011. években az Áht.₁-ben, a 2012. év I. félévében az Áht.₂-ben meghatározott előírásoknak. A **belső ellenőrzési tervek készítését megelőzően** – a 2009–2011. években a Ber.-ben és 2012. január 1-jétől a Bkr.-ben foglalt előírások ellenére – **nem írták elő a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntések kockázati tényezőinek feltárását, a belső ellenőrzési tervek nem tartalmazták ezen kockázati tényezők ellenőrzését.**

A gazdálkodási folyamatokba beépített belső kontrollok működése részben volt megfelelő, mivel nem tárták fel a fejlesztéseket megelőző döntés-előkészítési folyamatban az előkészítés, a lebonyolítás és a működtetés kockázatait. A lejárt szállítói tartozások és az egyéb kiadás-elmaradások kezelése nem volt megfelelő, a 60 napon túli kötelezettségek miatt, az Adósságrendezési tv.-ben foglaltak ellenére nem történt intézkedés. A belső ellenőrzési tervek készítése során nem tárták fel az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzetét befolyásoló döntések kockázati tényezőit, és ezen kockázati tényezőket a belső ellenőrzés keretében nem ellenőrizték.

Az ellenőrzött időszakban **az ÁSZ** az Önkormányzatnál egy **ellenőrzést** végzett. Az ez alapján tett, hat szabályszerűségi javaslat 83,3%-a (öt) és három célszerűségi javaslat 66,7%-a (kettő) hasznosult. Nem készítették el – a Kvtv.-ben foglaltak ellenére – a környezetvédelmi programot, valamint a zöldterület-gazdálkodás keretében ellátandó feladatok részletező kimutatásait.

Összességében az alacsony működési jövedelemtermelő képesség miatti kockázat 2010-től fennállt az Önkormányzatnál. A képződő bevételek a feladatok ellátásához szükséges kiadásokat csak részben fedezték. A szállítói tartozások növekvő állománya tovább nehezítette az Önkormányzat pénzügyi gazdálkodási pozícióit, működését középtávon kedvezőtlenül befolyásolja. A döntően támogatásból (EU-s forrás) megvalósuló fejlesztések a feladatellátás színvonalának javításához hozzájárultak, de nem teremtettek számottevő bevétel növeledési lehetőséget.

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben tett megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőn belül nem küldi meg a szervezet, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai:

a polgármesternek

1. Az Önkormányzat működési jövedelme 2011-ben a 2009. évihez viszonyítva csökkent, a 2010–2011. években negatív volt. A nettó működési jövedelem a 2010. évben nem nyújtott fedezetet a felhalmozási költségvetés hiányára, a működési és felhalmozási forráshiányt az előző években képződött tartalékok fedezték. Az Önkormányzatnak az ellenőrzött időszakban pénzügyi szembeni kötelezettsége nem állt fenn. A szállítói állomány folyamatosan nőtt, a 2012. év I. félév végén 8,4 millió Ft, ebből a lejárt tartozás 5,4 millió Ft volt.

Javaslat:

A működési jövedelemtermelő képesség és a feladatellátás összhangjának, valamint az Önkormányzat pénzügyi egyensúlya hosszú távú fenntarthatóságának érdekében – a 2013. évtől változó feladat-ellátási kötelezettséget és feladatfinanszírozási rendszert figyelembe véve – felelősök és határidők megjelölésével kezdeményezzen intézkedéseket, melyek keretében:

- a) vizsgálta meg és terjessze a Képviselő-testület elé a további bevételszerző, kiadáscsökkentő intézkedések bevezetésének lehetőségét, és a döntés függvényében járjon el a bevezetésre kerülő bevételnövelő, kiadáscsökkentő intézkedések végrehajtása érdekében;
 - b) terjesszen a Képviselő-testület elé jóváhagyásra – az 1991. évi XX. törvény 140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jegyző által elkészített – az Önkormányzat gazdasági helyzetének elemzésén alapuló, a pénzügyi egyensúlyi helyzet hosszú távú megőrzését biztosító intézkedéseket tartalmazó stabilizációs programot;
 - c) a szállítói kitettség és az Adósságrendezési tv. 4-9. §-aiban szabályozott adósságrendezési eljárás megindítása elkerülésének érdekében intézkedjen, hogy a szállítói számlák esedékesség szerinti kiegyenlítése szabad pénzmaradvány rendelkezésre állása esetén történjen meg. Meghatározott gyakorisággal számoljon be a Képviselő-testületnek az Önkormányzat lejárt szállítói állománya alakulásáról és a lejárt tartozások átütemezése érdekében tett intézkedésekről.
2. Az Önkormányzat tulajdonában lévő zöldterületek fejlesztésének és fenntartásának 2009. évi ÁSZ ellenőrzése során tett szabályszerűségi javaslatok közül egy nem hasznosult. A Kvtv. 46. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírás ellenére elmaradt a környezetvédelmi program elkészítése és jóváhagyása.

Javaslat:

A zöldterületek fejlesztésére és fenntartására irányuló 2009. évi ÁSZ ellenőrzés által megállapított szabálytalanság megszüntetése érdekében kezdeményezze a környezetvédelmi program elkészítését, és terjessze a Képviselő-testület elé jóváhagyásra a Kvtv. 46. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírásnak megfelelően.

a jegyzőnek

1. Az Önkormányzat a 2011. évi költségvetési mérlegében – a Számv. tv. 15. § (2)-(3) bekezdéseiben, valamint az Áhsz. 26. § (5) bekezdés c) pontjában foglalt előírásokat megsértve – a rövid lejáratú kötelezettségek összege nem tartalmazta a közoktatási intézmény 5,6 millió Ft összegben fennálló szállítói tartozását.

Javaslat:

Intézkedjen, hogy az Önkormányzat költségvetési nyilvántartásában a rövid lejáratú kötelezettségek bemutatása teljes körűen, a Számv. tv. 15. § (2)-(3) bekezdéseiben, valamint az Áhsz. 26. § (5) bekezdés c) pontjában foglalt előírásoknak megfelelően történjen.

2. Az Önkormányzatnál a kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2010. években az Áht.₁ 120/B. § (2) bekezdés b) pontjában, a 2011. évben az Áht.₁ 121. § (2) bekezdés b) pontjában, a 2012. év I. félévében az Áht.₂ 69. § (2) bekezdésében meghatározott előírásoknak. Az ellenőrzött időszakban fennállt pénzügyi egyensúlyi helyzetre kiható kockázatok (a működési jövedelemtermelő képesség alacsony szintje miatti kockázat, az egy fejlesztés jövőbeni üzemeltetése miatti kockázat, a szállítói állomány emelkedése miatti nemfizetési kockázat) feltárása, beazonosítása, értékelése, ezáltal a kockázatok kezelése – a 2009. évben az Ámr.₁ 145/C. §-ában, a 2010–2011. években az Ámr.₂ 157. §-ában és a 2012. év I. félévében a Bkr. 7. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt előírások ellenére – elmaradt.

Javaslat:

Működtessen az Áht.₂ 69. § (2) bekezdésében, továbbá a Bkr. 7. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt előírásoknak megfelelő, a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatok kezelésére alkalmas kockázatkezelési rendszert.

3. Az Önkormányzatnál a belső kontrolltevékenységek kialakítása és működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2010. években az Áht.₁ 120/B. § (2) bekezdés c) pontjában, a 2011. évben az Áht.₁ 121. § (2) bekezdés c) pontjában és a 2012. év I. félévében az Áht.₂ 69. § (2) bekezdésében meghatározott előírásoknak. A pénzügyi gazdálkodási folyamatok szabályosságát biztosító belső kontrollok gazdálkodási folyamatokba történő beépítése – a 2009. évben az Ámr.₁ 145/E. § (1) bekezdésében, a 2010–2011. években az Ámr.₂ 158. § (1) bekezdésében és a 2012. év I. félévében a Bkr. 8. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt előírások ellenére – nem volt megfelelő. Nem szabályozták a feladatellátáshoz kapcsolódó döntések pénzügyi egyensúlyi helyzetre gyakorolt hatásának vizsgálatával, a feladatellátási szerződések minimum tartalmi követelményeinek meghatározásával összefüggő kontrolltevékenységeket. Nem írták elő a jövőbeni pénzügyi kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos dönté-

sek kockázatainak döntés-előkészítő szakaszban történő feltárását, valamint a futamidő egyes éveit terhelő kötelezettségek költségvetési egyensúlyra gyakorolt hatásának vizsgálatát.

Javaslat:

Alakítsa ki az Áht.₂ 69. § (2) bekezdésében, továbbá a Bkr. 8. § (1)-(2) bekezdése alapján azokat a belső kontrolltevékenységeket, amelyek biztosítják a pénzügyi-gazdálkodási folyamatok szabályosságát, a pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulását befolyásoló döntések kockázatainak kezelését. Ennek keretében:

- a) készítse szabályzatot a feladatellátáshoz kapcsolódó döntések pénzügyi egyensúlyi helyzetre gyakorolt hatásának értékelésére, valamint a feladatellátási szerződések minimum tartalmi követelményeinek meghatározása helyi szabályaira;
 - b) írja elő a jövőbeni pénzügyi kötelezettségvállalások kockázatainak döntés-előkészítő szakaszban történő feltárását, és a futamidő egyes éveit terhelő kötelezettségek költségvetési egyensúlyra gyakorolt hatásának vizsgálatát.
4. Az Önkormányzatnál a belső ellenőrzés kialakítása, működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2010. években az Áht.₁ 121/A. § (3) bekezdésében, a 2011. évben az Áht.₁ 121/B. § (4) bekezdésében, a 2012. év I. félévében az Áht.₂ 70. § (1) bekezdésében meghatározott előírásoknak. Az ellenőrzött időszak belső ellenőrzési terveinek készítését megelőzően – a 2009–2011. években a Ber. 18. § és a 21. § (2) bekezdés és (3) bekezdés a) pontjában, 2012. január 1-jétől a Bkr. 29. § (1) bekezdésében, a 31. § (2) bekezdésében és a (4) bekezdés a) pontjában foglalt előírások ellenére – nem írták elő a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntések kockázati tényezőinek feltárását, és a belső ellenőrzési tervek nem tartalmazták ezen kockázati tényezők ellenőrzését.

Javaslat:

Intézkedjen, hogy az Áht.₂ 70. § (1) bekezdésében, továbbá a Bkr. 29. § (1) bekezdésében és a 31. § (2) bekezdése és a (4) bekezdés a) pontjában foglalt előírások szerint az éves belső ellenőrzési tervek tartalmazzák a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntésekkel kapcsolatos feltárt kockázati tényezők ellenőrzését, és biztosítsa az ellenőrzési tervek végrehajtását.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAI, A FELADATELLÁTÁS SZERVEZETI KERETEI

A **kötelező és az önként vállalt feladatokat** az Önkormányzat belső szabályzatban nem határozta meg⁴. Az Önkormányzat **kötelező feladatai** a közoktatási, a szociális- és gyermekjóléti, az igazgatási és egyéb feladatok voltak. Az önként vállalt feladatok körét, ezen kiadások mértékét a Képviselő-testület az éves költségvetési rendeletekben határozta meg. Az Önkormányzat önként vállalt feladatnak tekintette a közművelődési, a tudományos, művészeti tevékenységek és a sport támogatását, a kollégiumi ellátást⁵, és a tanyagondnoki szolgálat biztosítását.

A működési kiadásokra 2009–2011 között folyamatosan csökkenő összeget, 2009-ben 504,1 millió Ft-ot, 2011-ben 436,6 millió Ft-ot fordítottak. Az **önként vállalt feladatok** működési kiadása a 2009. évi 35,3 millió Ft-ról 2011-re 27,5 millió Ft-ra, az összes működési kiadáson belüli részaránya 7,0%-ról 6,3%-ra csökkent. A változást meghatározóan a kollégiumi ellátáshoz kapcsolódó kiadások mérséklődése, majd – 2011 júliusától – a feladat megszűnése okozta. Az önként vállalt feladatok ellátására fordított működési kiadások évenkénti összege és aránya **nem jelentett kockázatot**, nem gyakorolt jelentős hatást az Önkormányzat pénzügyi helyzetére.

Az ellenőrzött időszakban – az Önkormányzat adatszolgáltatása szerint – a fejlesztési célú kiadások (307,9 millió Ft) 100%-a a kötelező feladatok ellátásához kapcsolódott.

Az Önkormányzat a 2011. évtől a Polgármesteri Hivatal (azt megelőzően Körmegyeri Hivatal) és intézményfenntartó társulásai⁶, vállalkozási szerződéssel foglalkoztatott háziorvos, valamint – feladat-ellátási szerződés alapján – három gazdasági társaság⁷ útján látta el feladatait. A feladatellátás részletezését a 3. számú függelék tartalmazza.

A feladatellátásban résztvevő gazdasági társaságok közül az Észak-Zalai Víz- és Csatornamű Zrt.-ben 1,58%-os, a KÖZVIL Zrt.-ben 0,22%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezett az Önkormányzat.

A feladatellátás **szervezeti formája jelentősen nem változott** az ellenőrzött időszakban. A feladatokat ellátó költségvetési szervek száma (három) és

⁴ Az ellátott feladatok belső szabályzatban történő meghatározására nincs jogszabályi előírás.

⁵ A kollégium 2011. június 30-ai hatállyal megszűnt.

⁶ Általános Iskola és Óvoda és Közép-Zalai Szociális és Gyermekjóléti Társulás

⁷ Észak-Zalai Víz- és Csatornamű Zrt., Zalai HUKÉ Kft., KÖZVIL Zrt.

gazdasági társaságok száma (három) 2009. január 1-je és 2012. június 30-a között változatlan volt, **a telephelyek száma** (ötről négyre) **csökkent**. A közoktatási feladatokat az Általános Iskola és Óvoda látta el, 2009. január 1-jén három, 2012. június 30-án kettő telephelyen. A telephelyek számának csökkenése a kollégium 2011. június 30-i hatállyal történt megszüntetésének következménye volt.

A település várossá nyilvánítása (2009. július 1.) miatt, az addigi Körjegyzőség megszüntetését követően 2011. január 1-jétől Polgármesteri Hivatalt alapítottak.

A kötelező és az önként vállalt **feladatok szervezeti kereteinek változása** az Önkormányzat **pénzügyi helyzetére nem gyakorolt jelentős hatást** az ellenőrzött időszakban (a kollégium megszüntetése összességében 3 millió Ft-os megtakarítást eredményezett). Az Önkormányzatnál **feladat átadás-átvétel** nem történt.

2. A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY FENNTARTÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK ÉS AZ EZEK CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN TETT INTÉZKEDÉSEK

Az Önkormányzat költségvetésének elemzését CLF módszerrel hajtottuk végre. A CLF módszer szerinti 2009–2011 közötti részletes adatokat a 2. számú melléklet, a főbb önkormányzati adatokat a következő tábla mutatja be:

Megnevezés	millió Ft		
	2009. év	2010. év	2011. év
Folyó bevételek	512,2	447,3	436,2
Folyó kiadások	504,1	481,6	436,6
Működési jövedelem	8,1	-34,3	-0,4
Felhalmozási bevételek	32,4	14,5	145,4
Felhalmozási kiadások	35,1	15,8	122,7
Felhalmozási költségvetés egyenlege	-2,7	-1,3	22,7
Folyó és felhalmozási bevételek összesen	544,6	461,8	581,6
Folyó és felhalmozási kiadások összesen	539,2	497,4	559,3
Finanszírozási műveletek nélküli pozíció	5,4	-35,6	22,3
Finanszírozási műveletek egyenlege	-1,9	5,5	-4,9
Tárgyévi pénzügyi pozíció	3,5	-30,1	17,4
Hiteltörlesztés, értékpapír beváltás	0,0	0,0	0,0
Nettó működési jövedelem	8,1	-34,3	-0,4

Az Önkormányzat a 2009–2011. évek között összesen 1588,0 millió Ft költségvetési bevételt ért el, és 1595,9 millió Ft költségvetési kiadást teljesített. A működési és felhalmozási költségvetés együttes egyenlege 2009-ben és 2011-ben pozitív, 2010-ben negatív volt, az összesen 7,9 millió Ft forráshiány a teljesített költségvetési kiadások 0,5%-át jelentette.

Az Önkormányzat folyó költségvetési egyenlege, **működési jövedelme** 2009-ben pozitív, 2010-ben és 2011-ben negatív volt. A 2010. évi működési forráshiányt a költségvetési támogatás (48,4 millió Ft-os) és az államháztartáson belülről kapott támogatások (31,8 millió Ft-os) – 2009. évihez viszonyított – csökkenése okozta. Ezen bevételek csökkenését a folyó kiadások 22,5 millió Ft-os mérséklődése részben kompenzálta. A működési jövedelem 2010–2011 közötti javulását döntően a működési kiadások 39,7 millió Ft-os (9,5%-os) – ezen belül a 16 fős létszámcsökkenés miatti személyi juttatások és járulékaik 15,4 millió Ft-os, valamint a dologi kiadások 21,6 millió Ft-os – csökkenése eredményezte. Az **ÖNHÍKI támogatás** (5,4 millió Ft) **nélkül** a 2011. évi működési jövedelem 5,8 millió Ft **hiányt mutatott volna**. A pénzügyi kapacitás, **nettó működési jövedelem** a 2009–2011. években megegyezett a folyó költségvetés egyenlegével, mivel adósságszolgálat nem terhelte.

Az Önkormányzat **felhalmozási költségvetése** 2009–2010-ben forráshiányt, 2011-ben forrástöbbletet mutatott. A felhalmozási forráshiányt 2009-ben (2,7 millió Ft) a működési jövedelem, 2010-ben (1,3 millió Ft) – a jelentős működési hiány miatt – a pénzforgalom nélküli bevétel (tartalék) fedezte. Az ellenőrzött időszakon belül a 2011. évben volt a legmagasabb összegű a felhalmozási kiadás (122,7 millió Ft), amelyet a közoktatási intézmény EU-s támogatással megvalósított felújításának kiadása eredményezett.

Az Önkormányzat **teljes finanszírozási igénye** (a működési jövedelem és a felhalmozási költségvetés együttes negatív egyenlege) 2010-ben 35,6 millió Ft volt, melyet értékpapír-értékesítésből és előző évek pénzmaradványából fedezett.

Az Önkormányzatnál a **működési jövedelemtermelő képesség miatti kockázat** 2010-ről 2011-re **mérséklődött**.

Az Önkormányzat **zárszámadási rendeletei** és 2012. év I. félévi beszámolója szerint a költségvetési kiadások és bevételek különbözeteként a 2009–2011. években többlet, a 2012. év I. félévében hiány keletkezett, melyet az 1. számú melléklet mutat be. Ezen bevételek – a CLF modelltől eltérően – tartalmazták a pénzforgalom nélküli bevételeket és kiadásokat is.

A folyó bevételek a 2009. évi 512,2 millió Ft-ról, 2010-re 447,3 millió Ft-ra, 2011-re 436,2 millió Ft-ra csökkentek, a költségvetési támogatások és az szja bevételek, illetve az egyéb saját bevételek csökkenése miatt.

A **költségvetési támogatás és az szja** együttes összege a 2009. évi 342,3 millió Ft-ról 2010-re 11,5%-kal (39,3 millió Ft-tal), 2011-ben további 7,0%-kal (21,2 millió Ft-tal) csökkent az ellátottak létszámához kapcsolódó normatív hozzájárulás és a központosított előirányzatok mérséklődése miatt. Az **egyéb saját bevételek** 2009-ről, 116,1 millió Ft-ról 2010-re 25,1 millió Ft-tal (21,6%-kal) csökkentek. Ennek oka a támogatásértékű bevételek csökkenése volt, a Körjegyzőség megszűnése és a társulási formában ellátott közoktatási feladat szűkülése miatt.

A **helyi adók** (helyi iparüzési adó, magánszemélyek kommunális adója) és pótlékok működési bevételeken belüli részaránya 2009-ben 5,9%

(30,3 millió Ft), 2010-ben 6,2%, (27,7 millió Ft), 2011-ben 7,9% (34,6 millió Ft) volt. A 2010–2011 közötti kedvező változást a hatékonyabb adóztatási és behajtási tevékenység eredményezte. A helyi adóbevételek nagyszámú adóalanytól származtak, továbbá az Önkormányzatnak van lehetősége új adónemek bevezetésére és a magánszemélyek kommunális adója mértékének emelésére.

A helyi iparüzési adó mértéke a 2009–2011. években a törvényi maximummal azonos (2%) volt. A magánszemélyek kommunális adójának mértéke (4000 Ft/adótárgy) nem érte el a törvényi felső határt.

Az Önkormányzatnál nem állt fenn bevételi kitettség miatti kockázat, mivel az adóbevételek nagyszámú adóalanytól származtak, és van lehetőség további adónemek bevezetésére és az adómérték növelésére.

A 2009–2011. évek összes **felhalmozási bevételeinek** 19,0%-a, 36,6 millió Ft az önkormányzati ingatlanok, termőföldek bérbeadásából keletkezett. A 2011-évből a közoktatási intézmény felújításához elnyert 125,2 millió Ft EU-s támogatás adta a felhalmozási bevételek 86,1%-át.

A **folyó kiadások** a 2009. évi 504,1 millió Ft-ról 2010-re 4,5%-kal (22,5 millió Ft-tal) csökkentek a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok, valamint az államháztartáson belülről átadott pénzeszközök mérséklődése miatt. A 2010–2011 közötti 9,3%-os (45,0 millió Ft-os) csökkenésben a dologi és egyéb folyó kiadások mellett a személyi juttatások és járulékaik mérséklődése volt a meghatározó.

A személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok kiadásai a létszámcsökkentések, valamint a 13. havi illetmény megszüntetése és a cafetéria juttatások keretösszegének mérséklése miatt évről évre csökkentek. A 2009. évi 279,8 millió Ft-nál 2010-re 12,0 millió Ft-tal (4,3%-kal), 2011-re további 15,4 millió Ft-tal (5,8%-kal) kevesebb kiadást teljesítettek ezeken a jogcímeneken. A dologi és egyéb folyó kiadások az ingatlan-fenntartási kiadások mérséklődése következtében folyamatosan csökkentek. Ezen kiadásokra 2009-ben 156,8 millió Ft-ot, 2010-ben 151,8 millió Ft-ot, 2011-ben 127,5 millió Ft-ot fordítottak.

A folyó és felhalmozási kiadások együttes összegén belül a **felhalmozási kiadások aránya** a 2012. év I. félévében kiemelkedően magas, 42,5% (153,3 millió Ft) volt. Ez az arány az NYDOP által támogatott közoktatási intézményfejlesztés és felújítás kiadásainak eredményeként alakult ki. A felhalmozási kiadásokból beruházásra és felújításra 2009-ben 21,3 millió Ft-ot, 2010-ben 10,5 millió Ft-ot, 2011-ben 122,7 millió Ft-ot használtak fel.

Az Önkormányzat 2012. június 30-áig **beruházásokra és felújításokra** 307,9 millió Ft-ot fordított, melynek forrása 251,4 millió Ft (81,6%) EU-s támogatás, 46,8 millió Ft (15,2%) saját bevétel és 9,7 millió Ft (3,2%) egyéb központi támogatás volt.

A **fejlesztések finanszírozásának kockázatát csökkentette** a közoktatási intézményfejlesztési projekt esetében igénybe vett 6,2 millió Ft állam által biztosított **előleg**. A műszakilag átadott, de pénzügyileg – a támogatások végelszámolásának hiánya miatt – be nem fejezett felújítás az Önkormányzat pénzügyi helyzetét kedvezően befolyásolja, mivel visszakapja a saját forrásból

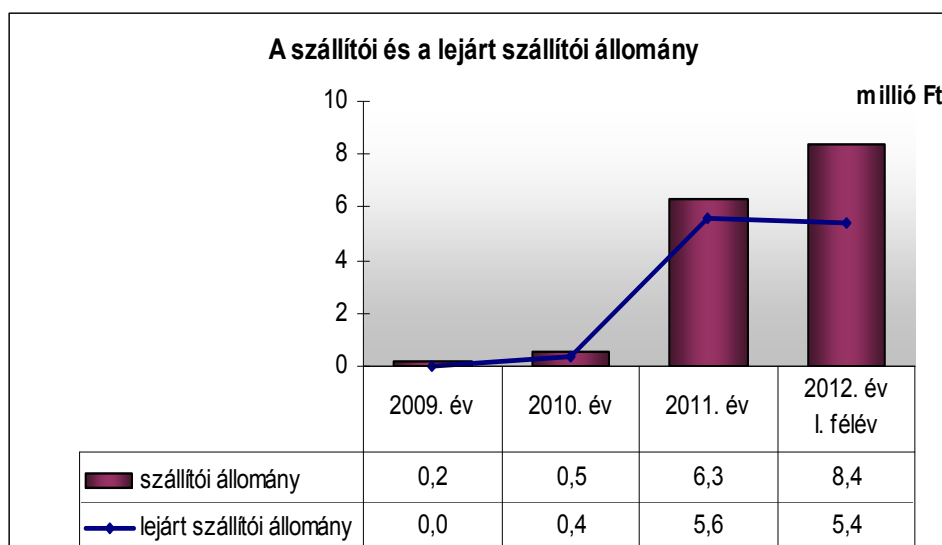
2012. június 30-áig megelőlegezett 3,1 millió Ft-ot. A projekt pénzügyi lezárásával a forrásösszetétel változik.

Az ellenőrzött időszak fejlesztései közül a felújított létesítmények – út, illetve közoktatási intézmények – **jövőbeni** fenntarthatósága, **üzemeltetése** a közoktatási intézménynél **jelenthet kockázatot**, amennyiben a gyermeklétszám tovább csökken. Az üzemeltetés kockázatát mérsékelheti az ingatlankorszerűsítésből adódó fenntartási költségcsökkenés és a bérbeadásból származó – nem számottevő – bevétel növelési lehetőség.

Az Önkormányzatnak az ellenőrzött időszakban **pénzintézettel szemben kötelezettsége nem állt fenn**.

Az Önkormányzat nem vállalt garanciát és kezességet, nem nyújtott és nem vett igénybe kölcsönt, nem volt lízingszerződésből eredő fizetési kötelezettsége, továbbá minősített többségi befolyása alatt gazdasági társaság nem állt.

A Önkormányzat könyvviteli mérleg szerinti kötelezettségeinek 2009. december 31-én a 0,9%-a (0,2 millió Ft), 2012. június 30-án a 100%-a (8,4 millió Ft) **szállítókkal szembeni kötelezettség** volt. A 2009. év és 2012. június 30. közötti szállítói és lejárt szállítói tartozás⁸ alakulását az alábbi ábra mutatja be:

A szállítói kötelezettségek és ezen belül a lejárt tartozások 2010–2011 között jelentős mértékben – 5,2 millió Ft-tal – emelkedtek a források szűkülése miatt. A lejárt szállítói állomány 2011-ben a dologi kiadások egy havi átlagának (10,1 millió Ft-nak) az 55,4%-át, 2012. június 30-án (10,5 millió Ft-nak) az 51,4%-át tette ki. A 2012. év I. félév végi lejárt szállítói állomány 5,6%-a (0,3 millió Ft) volt 60 napon túli tartozás.

⁸ A 2011. évi szállítói állomány nem egyezik a könyvviteli mérleg adatával, a táblázat a valós adatot tartalmazza.

A lejárt szállítói tartozások a közoktatási intézménynél keletkeztek a fenntartói és a normatív támogatások csökkenése miatt. A 2011. évben és a 2012. év I. félévében a lejárt szállítói állomány jelentős részben közszolgáltatók, élelmiszerbeszállítók felé fennálló kötelezettségekből tevődött össze.

Az Önkormányzat 2011. évi könyvviteli mérlege – az Áhsz. 26. § (5) bekezdés c) pontjában foglaltak ellenére – nem tartalmazta a közoktatási intézmény 5,6 millió Ft összegű lejárt szállítói tartozásait, ezzel nem tett eleget a Számv. tv. 15. § (2) bekezdése szerinti teljességre és a 15. § (3) bekezdésében foglalt valódiságra vonatkozó számviteli alapelvekben megfogalmazott elvárásoknak.

Az Önkormányzatnál nem vizsgálták a szállítói kötelezettségek állományának változását, annak okait és hatását a pénzügyi egyensúlyi helyzetre, és nem intézkedtek a lejárt szállítói állomány esedékesség szerinti kiegyenlítéséről és a tartozások átütemezéséről. A közoktatási intézménynél a 60 napot meghaladó, szállítók felé fennálló kötelezettségekről – az Adósságrendezési tv. 5. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – a polgármester nem tájékoztatta a Pénzügyi bizottságot és a Képviselő-testületet. A 2011. év és a 2012. év I. féléve közötti időszakban a szállítói állomány emelkedése **szállítói kitettséget és nemfizetési kockázatot jelentett.**

A **bevétel-visszafizetési kötelezettség** állománya a 2012. év I. félév végén 1,2 millió Ft volt, melyből 1,1 millió Ft jogosulatlanul igénybevett TEUT pályázathoz kapcsolódó támogatás volt, amely nagyságrendje miatt nem befolyásolta az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzetét.

Az Önkormányzat a 2009. év és a 2012. év I. félév közötti időszakban **kiadás-csökkentő intézkedések** (feladatmegszüntetés, létszám és támogatások csökkentése) hatásaként **18,3 millió Ft** megtakarítást mutatott ki, amelyből 14,7 millió Ft az önként vállalt feladatokkal kapcsolatos megtakarítás volt. A létszámcsökkentési intézkedések következtében 2009–2011 között az álláshehelyek száma 14-gyel (12,3%-kal), a foglalkoztatottak létszáma 16 fővel (14,0%-kal) csökkent. A **bevételnövelő intézkedések 16,4 millió Ft** forrástöbbletet eredményeztek az ellenőrzött időszakban. Az eszközök bérbeadásával 12,9 millió Ft (78,7%), a felesleges eszközök hasznosításával 3,5 millió Ft (21,3%) bevételt értek el. A megtett intézkedések hatására – az Önkormányzat kimutatása szerint – összesen 34,7 millió Ft-tal javult az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzete.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzatnál **nem mérték fel az elhasználódott eszközök felújításának és pótlásának forrásigényét**, nem értékelték az eszközök **használhatósági fokának** alakulását. Az elszámolt értékcsökkenés összegéhez igazodóan nem képeztek alapot az eszközök pótlására. A 2009–2011. években 124,7 millió Ft értékcsökkenést számoltak el, beruházási kiadásokra 8,5 millió Ft-ot, felújításra 137,4 millió Ft-ot fordítottak, ami az elszámolt értékcsökkenés 1,2 szeresét jelentette. Az eszközök használhatósági foka a 2009. évről a 2011. évre 77,3%-ról 73,0%-ra csökkent, az időszak végéig még nem aktivált beruházások miatt. Az Önkormányzat adatszolgáltatása szerint az eszközök pótlására 5,6 millió Ft-ot használtak fel, ami a felhalmozási kiadások 1,8%-a volt.

Az Önkormányzatnál a kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2010. években az Áht.₁ 120/B. § (2) bekezdés b) pontjában, a 2011. évben az Áht.₁ 121. § (2) bekezdés b) pontjában és a 2012. év I. félévében az Áht.₂ 69. § (2) bekezdéseiben meghatározott előírásoknak. Az ellenőrzött időszakban fennállt, pénzügyi egyensúly fenntartására kiható kockázatok – a működési jövedelemtermelő képesség alacsony szintje miatti kockázat, egy fejlesztés jövőbeni üzemeltetési kockázata, a szállítói állomány emelkedése miatti nemfizetési kockázat – beazonosítása, felmérése és értékelése, ezáltal a kockázatok kezelése a 2009. évben az Ámr.₁ 145/C. §-ában, a 2010–2011. években az Ámr.₂ 157. §-ában, a 2012. év I. félévében a Bkr. 7. §-(1)-(2) bekezdéseiben foglaltak előírások ellenére elmaradt.

3. A PÉNZÜGYI GAZDÁLKODÁSI FOLYAMATOK SZABÁLYOSSÁGÁT, MEGFELELŐSÉGÉT BIZTOSÍTÓ BELSŐ KONTROLLOK

Az Önkormányzatnál a belső kontrolltevékenységek kialakítása és működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2010. években az Áht.₁ 120/B. § (2) bekezdés c) pontjában, a 2011. évben az Áht.₁ 121. § (2) bekezdés c) pontjában és a 2012. év I. félévében az Áht.₂ 69. § (2) bekezdéseiben meghatározott előírásoknak.

A **feladatellátás szabályosságát biztosító belső kontrollokat** a 2009. évben az Ámr.₁ 145/E. § (1) bekezdésében, a 2010–2011. években az Ámr.₂ 158. § (1) bekezdésében, a 2012. év I. félévében a Bkr. 8. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltak ellenére **nem építették be** a gazdálkodási folyamatokba. Nem szabályozták a feladatellátásra vonatkozó döntéseknek a kötelező és önként vállalt feladatokra fordított kiadások változására és a pénzügyi egyensúlyi helyzetre gyakorolt hatásának értékelésével, valamint a feladat-ellátási szerződések minimum tartalmi követelményeinek meghatározásával összefüggő kontrolltevékenységeket.

A **pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulását befolyásoló kontrollokat** a gazdálkodási folyamatokba **beépítették**. Rendelkeztek kockázatkezelési szabályzattal, ellenőrzési nyomvonallal, valamint a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjével, valamint szabályozták a költségvetés- és a zárszámadáskészítés folyamatát. Előírták az önkormányzati fejlesztések esetében a döntés-előkészítés folyamatában az előkészítés, a lebonyolítás és a működtetés kockázatai feltárásának és kezelésének kötelezettségét, továbbá a pályázatadási kötelezettséget. Kialakították a fejlesztésekhez kapcsolódó külső források, támogatások figyelési rendszerét, a pályázatkészítés feltételeit és szervezeti kereteit. Meghatározták az Önkormányzat által nyújtott működési és felhalmozási célú pénzeszközátadások feltételrendszerét.

A pénzügyi gazdasági **döntések megalapozását szolgáló** döntés-előkészítő folyamatok, valamint – jövőbeni igénybevétel esetén – a pénzügyi kötelezettségvállalások⁹ szabályosságát, megfelelőségét biztosító **kontrollok** gaz-

⁹ Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban adósságot keletkeztető pénzügyi kötelezettséget nem vállalt.

dálkodási folyamatokba történő beépítése – a 2009. évben az Ámr.₁ 145/E. § (1) bekezdésében, a 2010–2011. években az Ámr.₂ 158. § (1) bekezdésében, és a 2012. év I. félévében a Bkr. 8. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt előírások ellenére – **részben volt megfelelő**. Meghatározták a pénzügyi kötelezettségek teljesítésére vonatkozó helyi szabályokat, valamint a szállítói (kiemelten a lejárt) tartozások kezelésével kapcsolatos feladatokat. Előírták a pénzügyi szolgáltatások igénybevétele esetén a pályáztatási, illetve több ajánlatkérési kötelezettséget. Nem írták elő azonban a döntés-előkészítés során a jövőbeni pénzügyi kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos döntések kockázatai feltárásának kötelezettségét, és a futamidő egyes éveit terhelő kötelezettség költségvetési egyensúlyra gyakorolt hatásának vizsgálatát.

Az Önkormányzatnál a belső ellenőrzés kialakítása és működtetése teljes körűen nem felelt meg a 2009–2010. években az Áht.₁ 121/A. § (3) bekezdésében, a 2011. évben az Áht.₁ 121/B. § (4) bekezdésében és a 2012. év I. félévében az Áht.₂ 70. § (1) bekezdésében meghatározott előírásoknak. Az ellenőrzött időszak belső ellenőrzési terveinek készítését megelőzően – a 2009–2011. években a Ber. 18. § és a 21. § (2) bekezdés és (3) bekezdés a) pontjában, 2012. január 1-jétől a Bkr. 29. § (1) bekezdésében, a 31. § (2) bekezdésében és a (4) bekezdés a) pontjában foglalt előírások ellenére – nem írták elő a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntések kockázati tényezőinek feltárását, a belső ellenőrzési tervek nem tartalmazták ezen kockázati tényezők ellenőrzését.

A gazdálkodási folyamatokba beépített **belső kontrollok működése részben volt megfelelő**, mert a feladatellátási szerződésekben – szabályozás hiányában is – rögzítették a szolgáltató feladatait, a feladat mutatóit, a nem szerződészerű feladatellátás szankcióit és a feladatellátás teljesítéséről történő beszámolási kötelezettséget. A beruházások kivitelezőit pályázat alapján választották ki, de nem tárták fel a fejlesztéseket megelőző döntés-előkészítési folyamatban az előkészítés, a lebonyolítás és a működtetés kockázatait. A lejárt szállítói tartozások és az egyéb kiadáselmaradások kezelése nem volt megfelelő, továbbá belső ellenőrzési tervek készítése során nem tárták fel és nem ellenőrizték az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzetét befolyásoló döntések kockázati tényezőit.

4. AZ ÁSZ KORÁBBI ELLENŐRZÉSE SORÁN A PÉNZÜGYI, GAZDÁLKODÁSI HELYZET JAVÍTÁSÁRA TETT JAVASLATAINAK MEGVALÓSÍTÁSA

Az ellenőrzött időszakban az ÁSZ az Önkormányzatnál egy ellenőrzést¹⁰ végzett, melynek során hat szabályszerűségi és három célszerűségi javaslatot tett. A javaslatok hasznosítása érdekében határidő és felelősök megjelölésével intézkedési tervet készítettek.

Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján a szabályszerűségi javaslatokat 83,3%-ban (öt), a célszerűségi javaslatokat 66,7%-ban (kettő) hasznosították. Nem készítették el – a Kvtv. 46. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak ellenére –

¹⁰ az Önkormányzat tulajdonában lévő zöldterületek fejlesztésének és fenntartásának ellenőrzése

a környezetvédelmi programot, valamint a zöldterület-gazdálkodás keretében ellátandó feladatok részletező kimutatásait – a feladatok elvégzésénél alkalmazandó technológia, idő-, anyag-, humán erőforrás, gépóra szükséglet – a költségvetési előirányzatok megalapozott tervezéséhez, az elvégzett feladatok értékeléséhez.

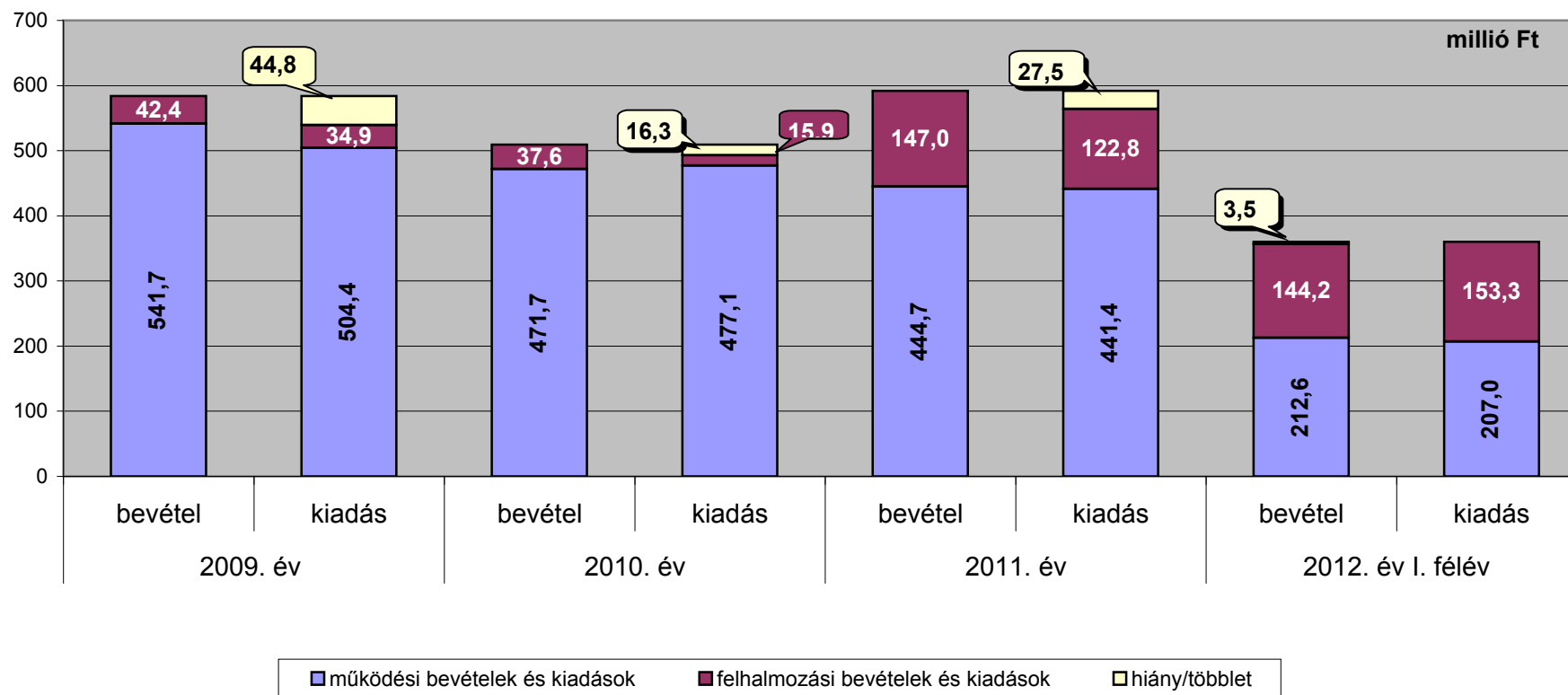
Budapest, 2013. 04 hó 19 nap

Melléklet: 4 db
Függelék: 3 db

Domokos László

A költségvetési hiány/többit a 2009–2011. évek közötti időszakban az Önkormányzat zárszámadási rendeletei és a 2012. év I. féléves beszámolója alapján

Az Önkormányzat bevételei és kiadásai, valamint adósságszolgálat a 2009–2011. években (a CLF módszer szerint)

millió Ft

	2009. év	2010. év	2011. év
1. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS*			
1.1.1. Saját működési bevételek	80,6	88,4	91,7
1.1.2. Költségvetési támogatások ÖNHIKI támogatások nélkül**	290,1	241,7	220,1
1.1.3. Átengedett bevételek	64,7	73,5	70,7
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	75,0	43,2	47,1
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	0,0	0,0	0,0
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	0,2	0,2	1,0
1.1.7. Hozam- és kamatbevételek**	1,5	0,3	0,2
1.1.8. Kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	0,1	0,0	0,0
1.1.9. Előző évi pénzmaradvány átvétel	0,0	0,0	0,0
1.1.10. ÖNHIKI támogatások	0,0	0,0	5,4
1.1. Folyó bevételek = 1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.+1.1.8.+1.1.9.+1.1.10.	512,2	447,3	436,2
1.2.1. Működési kiadások kamatkiadások nélkül	436,6	419,6	379,9
1.2.2. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	13,0	2,7	0,9
1.2.3.1. vállalkozásoknak	0,1	0,1	0,2
1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre	0,0	0,0	0,0
1.2.3.3. magánszemélyeknek	48,7	52,6	51,6
1.2.3.4. non-profit szervezeteknek	5,6	6,5	3,9
1.2.3. Transzferkiadások (=1.2.3.1.+1.2.3.2.+1.2.3.3.+1.2.3.4.)	54,4	59,2	55,7
1.2.4. Kamatkiadások**	0,0	0,1	0,0
1.2.5. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	0,1	0,0	0,1
1.2.6. Előző évi pénzmaradvány átadás	0,0	0,0	0,0
1.2. Folyó kiadások = 1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5.+1.2.6.	504,1	481,6	436,6
1.3. Folyó költségvetés egyenlege, működési jövedelem (1.1. - 1.2.)	8,1	-34,3	-0,4
2. FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS***			
2.1.1. Saját tőkebevételek	9,1	13,3	14,9
2.1.2. Költségvetési támogatások	6,6	0,5	0,0
2.1.3. Államháztartáson belülről kapott támogatások	15,0	0,0	130,2
2.1.4. EU-tól és külföldről kapott támogatások	0,0	0,0	0,0
2.1.5. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	0,2	0,0	0,1
2.1.6. Hozam- és kamatbevételek	1,4	0,5	0,1
2.1.7. Kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	0,1	0,2	0,1
2.1.8. Előző évi pénzmaradvány átvétel	0,0	0,0	0,0
2.1. Felhalmozási bevételek = 2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.+2.1.5.+2.1.6.+2.1.7.+2.1.8.	32,4	14,5	145,4
2.2.1. Saját beruházási kiadás áfával	2,1	3,1	5,2
2.2.2. Saját felújítási kiadás áfával	19,2	7,4	117,5
2.2.3. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	12,5	5,0	0,0
2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	0,0	0,0	0,0
2.2.5. Államháztartáson kívülről adott pénzeszközök	0,8	0,0	0,0
2.2.6. Befektetési célú részesedések vásárlása	0,3	0,0	0,0
2.2.7. Kamatkiadások	0,0	0,0	0,0
2.2.8. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	0,2	0,3	0,0
2.2.9. Előző évi pénzmaradvány átadás	0,0	0,0	0,0
2.2.10. ÁFA befizetések	0,0	0,0	0,0
2.2. Felhalmozási kiadások = 2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.+2.2.7.+2.2.8.+2.2.9.+2.2.10.	35,1	15,8	122,7
2.3. Felhalmozási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	-2,7	-1,3	22,7
3. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ (1.3.+2.3.)	5,4	-35,6	22,3
4. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK			
4.1. Hitelfelvétel	0,0	0,0	0,0
4.2. Hiteltörlesztés	0,0	0,0	0,0
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	0,0	0,0	0,0
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	0,0	0,0	0,0
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	0,0	16,4	0,0
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	1,3	0,0	0,0
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-1,6	-15,4	0,0
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-1,0	-4,5	4,9
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1.-4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	-1,9	5,5	-4,9
5. TÁRGYÉVI PÉNZÜGYI POZÍCIÓ (1.3.+2.3.+4.9.)	3,5	-30,1	17,4
6. NETTÓ MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM=működési jövedelem (1.3.) - tőketörlesztés (4.2.+4.4)	8,1	-34,3	-0,4
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK			
Összes kötelezettség****	4,9	3,2	9,7
ebből rövid lejáratú****	4,9	3,2	9,7
Összes szállítói kötelezettség****	0,2	0,5	6,2
ebből lejárt (tanúsítványból)****	0,0	0,0	5,6
Pénz és tőkepiaci kötelezettség (adósság)	0,0	0,0	0,0
ebből rövid lejáratú	0,0	0,0	0,0
PPP szerződéses állomány jelenértéken (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0
ebből lejárt szolgáltatási díj miatti kötelezettség	0,0	0,0	0,0
Folyószámla-, likvid- és munkabérhitel napi átlagos állománya (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0
Kezesség és garanciavállalások (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0
Jogerős bírósági ítéletekből adódó kötelezettségek (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0
Finanszírozásba bevonható eszközök:	56,0	9,5	26,9
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0,0	0,0	0,0
Hosszú lejáratú bankbetétek	0,0	0,0	0,0
Értékpapírok	16,4	0,0	0,0
Pénzeszközök (idegen nélkül)	39,6	9,5	26,9

* A költségvetési szervnél a számviteli szabályoknak megfelelően a bevételekben nem térül, a kiadásokban nem jelenik meg az amortizáció, a vagyoni helyzetet az egyenleg befolyásolja.

** A költségvetési támogatásból, a 2009. évben a hozam- és kamatbevételekből, a kamatkiadásokból a felhalmozási célú részt az Önkormányzat adatszolgáltatása szerinti mértékben vettük figyelembe a 2.1.2, a 2.1.6, illetve a 2.2.7 sorokon.

*** Bevételekben vagyon megőrzésre és bővítésre fordítható források

**** Az Önkormányzat mérlege ettől eltérő adatokat tartalmaz, mivel közoktatási intézménye mérlegében nem szerepeltette a lejárt szállítói kötelezettség állományát

Az Önkormányzat által 2009–2012. év I. félév között megvalósított (műszakilag befejezett) fejlesztések forrásösszetétele

millió Ft-ban

Sorszám	Fejlesztési feladat (beruházás, felújítás)	Beruházás, felújítás		Teljes bekerülési költség				2008. dec. 31-ig teljesített kiadás	2009-2012. év I. félév között teljesített kiadás	2012. június 30-ig megvalósított fejlesztések forrásösszetétele							A tényleges bekerülési költségből (6.oszlopból) eszközpótlásra fordított összeg
		kezdete	befejezése	Terv	Tény (6=9+10)	Ebből kötelező feladatra fordított összeg	Eltérés (+; -) (8=6-5)			Saját forrás			Támogatás			Egyéb központi támogatás	
										Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás		Tény		
	Megnevezése								Tény	Tény	Tény	Tény	Előleget igénybe vettek-e I/N	Előfinanszírozott-e I/N		Tény	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	Felújítások																
1.1	pénzügyileg befejezett																
1.1.1	Pacsa, Ady u. burkolat felújítás	2009	2009	16,1	16,1	16,1	0,0	0,0	16,1	12,8	0,0	0,0	0,0	N	N	3,3	0,0
1.2	pénzügyileg nem befejezett																
1.2.1	óvoda-iskola felújítás	2010	2012	322,7	275,8	275,8	-46,8	0,0	275,8	21,2	0,0	0,0	248,2	I	N	6,4	2,4
1.3.	10 millió Ft alatti felújítások			3,7	3,7	3,7	0,0		3,7	3,7							
	Felújítások összesen:			342,4	295,6	295,6	-46,8	0,0	295,6	37,7	0,0	0,0	248,2			9,7	2,4
2.	Beruházások																
2.1.	pénzügyileg bejezett																
2.2.	pénzügyileg nem befejezett																
2.3.	10 millió Ft alatti fejlesztések			24,6	12,3	12,3	-12,3		12,3	9,1			3,2	N	N		3,2
	Beruházások összesen:			24,6	12,3	12,3	-12,3	0,0	12,3	9,1	0,0	0,0	3,2			0,0	3,2
3	Mindösszesen:			367,0	307,9	307,9	-59,1	0,0	307,9	46,8	0,0	0,0	251,4			9,7	5,6
4.	A pénzügyileg be nem fejezett felújítások várható forrása:																
4.1	A forrás rendelkezésre állása									A							
4.2	A forrás rendelkezésre állása									B	-3,1		23,2			5,7	
4.3	A forrás rendelkezésre állása									C							
5.	A pénzügyileg be nem fejezett beruházások várható forrása																
5.1	A forrás rendelkezésre állása									A							
5.2	A forrás rendelkezésre állása									B							
5.3	A forrás rendelkezésre állása									C							
6.	EU finanszírozás esetén az igénybevett előleg összege:															6,2	
7.	EU finanszírozás esetén az előfinanszírozás összege:																

A= ha a forrás már rendelkezésre áll, a kifizetés, pénzügyi teljesítés, azonban egyéb okból (pl. hibás teljesítés miatti számlavisszatartás, vitatott számla) nem történt meg.

B= ha a forráshoz a hitelszerződés megkötése folyamatban van,

C= ha a forrás nem áll rendelkezésre.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Adósságrendezési tv.	a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény
Áht. ₁	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Áht. ₂	az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
ÁSZ tv.	Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény
Kvtv.	a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Rendeletek

Áhsz.	az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet
Ámr. ₁	az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (hatálytalan 2010. január 1-jétől)
Ámr. ₂	az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Ber.	a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Bkr.	a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (hatályos 2012. január 1-jétől)

Szórövidítések

Általános Iskola és Óvoda	Általános Iskola, Óvoda és Kollégium Pacsa (2011. június 30-ig) Általános Iskola és Óvoda Pacsa (2011. július 1-jétől)
ÁSZ	Állami Számvevőszék
EU	Európai Unió
jegyző	Pacsa Város Önkormányzatának jegyzője
Képviselő-testület	Pacsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Körjegyzőség	Pacsa Város, Nemesrádó és Zalaigrice Községek Önkormányzatainak Képviselő-testületei által alapított Körjegyzőség Pacsa
KÖZVIL Zrt.	Első Magyar Közvilágítási Zártkörű Részvénytársaság
NYDOP	Nyugat-Dunántúli Operatív Program
Önkormányzat	Pacsa Város Önkormányzata
ÖNHIKI támogatás	Az önkormányzatok működőképességét szolgáló, önhibájukon kívül hátrányos helyzetben levő települési önkormányzatok támogatása.
polgármester	Pacsa Város Önkormányzatának polgármestere

Polgármesteri Hivatal	Pacsa Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala
szja	személyi jövedelemadó
TEUT	Települési önkormányzati belterületi közutak felújításának, korszerűsítésének támogatása
Zalai HUKE Kft	Zalai HUKE Hulladékkezelési Kft

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

adósságszolgálat	Az adósság tőkerészenek törlesztése, és az esedékes kamat együttes összege.
bevételi kitettség	Az önkormányzat pénzügyi helyzete olyan külső körülmények hatására is módosulhat, amelyekre az önkormányzatnak nincs hatása, emiatt bevételi kitettsége keletkezik. Pl.: az önkormányzat bevételeinek alakulása függhet néhány nagy adózó gazdasági helyzetének, tevékenységének alakulásától, illetve székhelyének, telephelyének változásától.
CLF módszer	<p>Az önkormányzatok költségvetése elemzésének eszköze. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. Bizonyos mértékig a vállalati gazdálkodás logikai elemeit érvényesíti az önkormányzatok pénzügyi, jövedelmi helyzetének vizsgálata során.</p> <p>A folyó költségvetés egyenlege, a működési jövedelem megmutatja, hogy az Önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az Önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéséhez.</p> <p>A felhalmozási költségvetés pozitív értéke felhalmozási többletet mutat, amely a jövőbeni fejlesztések forrását biztosíthatja. Amennyiben a folyó költségvetési hiány finanszírozása a felhalmozási többletből történik, ez szűkebb értelemben vagyonfelélésnek tekinthető. Amennyiben a felhalmozási költségvetés megtakarítása fejlesztési célú hitelek, kötvények adósságszolgálatát finanszírozza, az változatlan vagyontömeg mellett, a korábban megelőlegezett tőkebevételek valós realizációjának tekinthető. A felhalmozási deficit által generált finanszírozási igény önmagában nem jár pénzügyi kockázattal, a pénzügyileg fenntartható beruházásokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalás (adósságszolgálat) átlátható és szabályozott költségvetési gazdálkodással teljesíthető.</p> <p>A módszer a pénzügyi kapacitás fogalmát helyezi a középpontba. Az adós hitelfelvételi képessége, hosszú távú fizetőképessége vagy bonitása a pénzügyi kapacitással, ezen belül is a nettó működési jövedelemmel jellemezhető. A nettó működési jövedelmet a tőketörlesztés levonásával a folyó költségvetés egyenlegéből származtatjuk. A nettó működési jövedelem negatív értéke az egyes költségvetési években jelentkező adósságszolgálat túlzott mértékére utal, kivéve, ha annak finanszírozására a korábbi években képzett tartalékok fedezetet nyújtanak. A nettó működési jövedelem negatív értékének felhalmozási többletből, vagy</p>

	<p>további hitelből történő finanszírozása pénzügyileg nem fenntartható gazdálkodást vetít előre. A pozitív értéket mutató nettó működési jövedelem fejlesztési kiadások fedezetét biztosíthatja, illetve a folyamatosan, évenként képződő pozitív nettó működési jövedelemből meghatározható a jövőben vállalható, teljesíthető éves adósságszolgálat, ily módon az a hitelösszeg, amely – a többi tényezőt, feltélt adottnak tekintve – visszafizetési kockázat nélkül felvehető.</p>
felhalmozási bevétel	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési bevételei.
folyó bevétel	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési bevételei.
folyó kiadás	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési kiadásai.
használhatósági fok	Az eszközgazdálkodás vizsgálatának elemzése során használt mutató. Számításakor a befektetett eszközök (kivéve befektetett pénzügyi eszközök) könyv szerinti nettó értékét viszonyítjuk ezen eszközök könyv szerinti bruttó értékéhez. A %-ban kifejezett mutató csökkenése az eszköz állagának romlására, avulására utal, ami maga után vonja az üzemeltetési és fenntartási költségek növekedését is. (A mutató számítása során az eszközök könyv szerinti bruttó és nettó értékét a nettósított önkormányzati beszámoló 38. űrlap vonatkozó soraiból és oszlopából számítjuk. A számítás során figyelmen kívül hagyjuk a nem aktivált beruházásokat.)
pénzügyi kapacitás	A pénzügyi kapacitás (financial capacity) a jövedelemtermelő képességet méri. A működési bevételekből a működési kiadások és a hitelek tőketörlesztésének kifizetése után fennmaradó jövedelem.
pénzügyi kockázat	<p>Megmutatkozhat a költségvetés nagyságrendjének, szerkezetének nem megalapozott módosításaiban, a bevételi és a kiadási előirányzatoktól lényegesen eltérő teljesítéseknél, a nem megfelelő belső kontrollrendszer működésében, a tudatos károkozásokban, a biztosítások elmaradásában, a hibás fejlesztési döntésekben, a nem a terveknek megfelelő forrásfelhasználásokban. Jelentkezhet továbbá a bevételek és kiadások ütemkülönbsége miatt felvett folyószámla- és likvidhitelek költségvetési év végén fennálló egyenlege miatt, amely az önkormányzat költségvetésébe – akár tartósan – beépülő forráshiányt jelzi. A pénzügyi kockázatok forráshiány, likviditáshiány, bonitáshiány formájában, esetleg látens csődben jelentkezhetnek.</p> <p>További működési kockázatok, pl.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bevételi kitettség miatti kockázat (az önkormányzat ÖNHIKI támogatással működött, a helyi adóbevétel jelentős része egy-két nagy adóalanytól származik, nincs az önkormányzatnak további helyi adó bevezetési lehetősége, az önkormányzat bevételeinek növekedése

egyszeri támogatásból, pénzeszköz átvételből származik);

- működési jövedelemtermelő képesség miatti kockázat (a működési jövedelem csökkenő tendenciájú vagy a vizsgált időszak több évében negatív volt);
- adósságszolgálat miatti kockázat (hitelt csak újabb hitel felvételével tudtak kifizetni, a finanszírozási szerkezet kedvezőbb irányú átstrukturálása nem lehetséges, a felhalmozási hiányra nem nyújt fedezetet a nettó működési jövedelem illetve a kapott uniós és hazai támogatás);
- önként vállalt feladatok miatti kockázat (az önként vállalt feladatok aránya magas vagy nőtt az áttekintett időszakban);
- a fejlesztések során kialakított létesítmények jövőbeni üzemeltetése miatti kockázat (nem számszerűsítették a várható működési kiadásokat, a fejlesztés fenntartási kötelezettségével nem számoltak, a fejlesztés nem teremt bevétel növelési lehetőséget).

szállítói kitettség

Az önkormányzat pénzügyi helyzete olyan külső körülmények hatására is módosulhat, amelyekre az önkormányzatnak nincs hatása, emiatt szállítói kitettsége keletkezik. Pl.: a lejárt szállítói tartozások rendezése függhet attól, hogy a szállító milyen intézkedéseket fogadatosít az önkormányzattal szemben.

AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL ELLÁTOTT FELADATOK A 2012. ÉV I. FÉLÉV VÉGÉN

